

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра професійної освіти

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для виконання самостійної роботи з дисципліни

«ПСИХОЛОГІЯ»

для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

Херсон – 2021

Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» з дисципліни «Психологія»

Укладачі: Черненко Н.І., к.пед.н., старший викладач кафедри професійної освіти

Схвалено методичною комісією економічного факультету (протокол №1 від 31 серпня 2021 р.)

Черненко Н.І. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» з дисципліни «Психологія» [укладачі Черненко Н.І.] Херсон: ХДАЕУ, 2021. – 12 с.

Методичні рекомендації містять перелік завдань для самостійного опрацювання та закріплення знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» з дисципліни «Психологія»

Вступ

Самостійна робота для здобувачів першого (бакалаврського) рівня відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання, передбачає самостійне вивчення окремих теоретичних питань дисципліни, виконання індивідуальних завдань, що є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час.

Самостійна підготовка є формою регулярної роботи студентів з опанування знань з дисципліни «Психологія». Сутність самостійної підготовки полягає в тому, щоб студент розібрався в ключових питаннях з дисципліни "Психологія", навчився самостійно працювати з рекомендованою літературою, творчо аналізувати та узагальнювати факти, сформулювати уявлення про існуючі теорії, думки та погляди на ті чи інші питання. Самостійна робота є завершальним етапом вирішення навчально-пізнавальних завдань, які розглядалися на лекціях та практичних заняттях. Адаже знання можна вважати надбанням студента лише за умови, що він доклав для їхнього одержання своїх розумових та практичних зусиль. Самостійна робота студентів сприяє формуванню ініціативності, дисциплінованості, точності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні та професійній діяльності.

Самостійна робота передбачає відтворювальні та творчі процеси у діяльності студента та передбачає три рівні: репродуктивний (тренувальний), реконструктивний, творчий (пошуковий).

На самостійну підготовку виносяться найцікавіші питання теми.

Метою виконання самостійної роботи є вирішення проблеми, що ґрунтується на комплексному опануванні матеріалом та методами дослідження. У процесі виконання самостійної роботи студент повинен навчитися:

- відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- розробляти наукові висновки;
- визначати та використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

Самостійна робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;
- містити самостійні дослідження;
- містити обґрунтовані пропозиції;
- мати належне оформлення; Самостійна робота студента повинна мати обсяг 1 умовно друкований аркуш, або 20 сторінок тексту.

Зміст самостійної роботи визначається її проблематикою. Відповідно до передбачуваних тем студент самостійно або за рекомендацією викладача добирає літературні джерела (книги, статті, Інтернет-ресурси тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні

Знати:

- визначення і види психічних явищ;
- механізм функціонування психіки людини;
- категорії та методи впливу при формуванні особистості.

Розуміти:

- термінологію дисципліни, що вивчається;
- навички аналізу та систематизації одержаних результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій;
- навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності;
- навички самостійного збирання та критичного опрацювання, аналізування та узагальнення психологічної інформації з різних джерел.

Вміти:

- визначати певні психічні явища, та відрізняти їх одне від одного за суттєвими особливостями;
- визначати певні характеристики й типи психічних явищ;
- зв'язувати психічні функції між собою у роботі цільного психічного

механізму;

- характеризувати певні прояви поведінки та діяльності людини за типовими особливостями;
- розробляти стратегію будування оптимальних відносин та виконання професійних обов'язків та власних ділових справ.

**Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із
програмними результатами навчання**

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК 05. Здатність працювати в команді. ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові)	СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.
Програмні результати навчання (ПРН)	
РН	ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності. ПРН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу.

Питання до самостійного розгляду

Тема	Питання до розгляду	Години
Тема 1. Предмет психології як науки, її завдання, принципи, методи та місце у структурі сучасних наук	1. Загальна характеристика біопсихічної підструктури особистості.	6
Тема 2 . Становлення та розвиток психології як науки: психологічні напрями, школи і концепції	1. Особистість у когнітивній та гуманістичній психології. 2. Жіночі теорії особистості.	6
Тема 3. Походження та розвиток психіки та свідомості людини	1. Поняття та сутність психосемантики.	6
Тема 4. Психічна норма та відхилення. Неусвідомлювані психічні процеси	1. Вплив суспільної дійсності на психічне здоров'я особистості. 2. Особливості особистості з девіантною поведінкою.	6
Тема 5. Психологія особистості, соціальні групи	1. Особливості, умови й механізми соціалізації особистості 2. Гармонія взаємин особистості, її сенс життя, духовність і свобода.	6
ПКЗЧ 1	1	
Тема 6. Діяльність як основна форма активності особистості. Спілкування та міжсуб'єктні взаємини	1. Характеристика емоційних станів, які виникають у процесі діяльності. 2. Фізіологічні механізми мовної діяльності.	4
Тема 7. Відчуття як початкова ланка пізнавальних процесів	1. Поняття наочності, навчання та учіння.	4
Тема 8. Сприймання: види та властивості	1. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості.	4
Тема 9. Пам'ять: теорії й закономірності функціонування.	1. Сутність психомоторики. Функціональна будова психомоторики.	4

	2. Гармонійний і дисгармонійний розвиток особистості	
Тема 10. Мислення, інтелект, увага як форми організації психічної діяльності. Уява та творчість	1. Загальне уявлення про «психологічний захист» особистості та його функції	4
Тема 11. Поняття про волю й вольову поведінку. Емоції та почуття, їх роль в житті людини.	1. Емоційні властивості людини. 2. Особливості емоційної сфери у представників деяких професій.	4
Тема 12. Поняття про темперамент. Роль темпераменту в діяльності людини. Природа і сутність характеру.	1. Психологічні основи розвитку інтегральних характеристик конкурентоспроможної особистості. 2. Розуміння криз особистості у психології.	4
Тема 13. Задатки та здібності людини	1. Розуміння саногенного потенціалу особистості.	4
ПКЗЧ 2	1	
Всього	64	

Виконання самостійного завдання сприяє формуванню у здобувачів інтелектуальних якостей, необхідних майбутньому фахівцю, виховує у здобувачів стійкі навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприяє розвитку працелюбності, організованості й ініціативи, випробовує його сили, перевіряє волю, дисциплінованість тощо.

Передбачається, що в період вивчення дисципліни здобувач самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу, в процесі підготовки до практичних занять та семінарів складається словник персоналій, оформлюються реферати та презентації. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає не менше 50 %.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять	24
2	Написання рефератів, підготовка презентацій	20
3	Словник персоналій	20
РАЗОМ		64

Самостійна робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;
- містити самостійні дослідження;
- містити обґрунтовані пропозиції;
- мати належне оформлення.

Реферативну доповідь здобувач виконує на аркушах формату А4, обсягом до 10 сторінок, вказуючи зміст та список використаних джерел. За результатами захисту реферату викладач виставляє оцінку в журнал. Захист цих завдань проходить у формі співбесіди, за результатами якої викладач ставить оцінку в журнал.

Теми рефератів

1. Психоаналітичний підхід до розуміння особистості (З. Фрейд, К. Юнг).
2. Біхевіористичний підхід до розуміння особистості (Б.Скіннер).
3. Гуманістичний підхід до розуміння особистості (К. Роджерс, А. Маслоу).
4. Когнітивний підхід до розуміння особистості (Дж. Келлі).
5. Екзистенційний підхід до розуміння особистості (Е. Фромм, В. Франкл).
6. Методи соціально-психологічних досліджень.
7. Імідж як зовнішній "Я-образ"
8. Соціально-психологічні чинники формування ставлення до праці
9. Подібності та відмінності суспільних та міжособистісних відносин.
10. Роль спілкування у психічному розвитку людини.

11. Стили спілкування.
12. Теорія міжособистісної взаємодії (теорія обміну, символічного інтеракціонізму, атракції та ін.)
13. Вербальні та невербальні засоби спілкування.
14. Бар'єри міжособистісного нерозуміння та способи їх подолання.
15. Способи впливу партнерів у процесі спілкування (навіювання, наслідування, переконання).
16. Механізми соціальної перцепції (самоподача переваги, привабливості, актуального стану та причин поведінки).
17. Я будую образ партнера: перцептивна сторона спілкування.
18. Е. Берн про структуру особистості та людські взаємодії.
19. Атракція та психологічний механізм її формування.
20. Ділова бесіда як основна форма ділового спілкування.
21. Невербальні засоби у діловій розмовній практиці.
22. Техніка та прийоми спілкування.
23. Національні стилі ведення ділових переговорів.
24. Основні напрями дослідження малих груп та міжгрупових відносин.
25. Процес сприйняття групового рішення. (Характеристика основних форм групових дискусій, що стимулюють ухвалення рішення).
26. Психологічний клімат та стратегії поведінки людей у малих групах.
27. Теорії лідерства.
28. Стили лідерства.
29. Конфлікт як соціально-психологічне явище.
30. Шляхи запобігання та вирішення конфлікту.
31. Організаційні конфлікти.
32. Психологічні особливості особистості керівника.
33. Корпоративна культура організації.

34. Сутність соціально-психологічного клімату у створенні.

35. Етапи та стадії професійної кар'єри.

36. Стадії професійного становлення особистості

Рекомендована література

Основна література	<ol style="list-style-type: none">1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. (2017). Загальна психологія. Збірник кейсів : навч.- метод. посіб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 35 с.2. Варій М.Й. (2016). Загальна психологія : підручник : у 2 т. Вид. 5-те, виправл. і допов. Львів : Априорі. Т.1 . 382 с.3. Варій М.Й. (2016). Загальна психологія : підручник : у 2 т. Вид. 5-те, виправл. і допов. Львів : Априорі. Т.2. 358 с.4. Великий В.М. Психологія: опорний конспект: навч. посіб. для студ. ВНЗ непедагогічного профілю / В. М. Великий, Т. І. Виноградова, Л. Д. Потанер. – Херсон: ХДАУ, 2017. – 143 с.5. Дуткевич Т.В. (2019). Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 388 с.6. Ільїна Н.М. (2018). Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях. Навч. посіб. Київ : «Університетська книга», 239 с.7. Москалець В. П. (2020). Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра–К.,. 564с8. М'ясоїд П.А. (2016). Психологічне пізнання: історія, логія, психологія. Київ: Либідь, 560 с.9. Ревасевич І.С. (2016). Загальна психологія: навч.-метод. комплекс. Тернопіль : ТНЕУ, 47 с.10. Савчин М. В. (2020). Загальна психологія. ВЦ «Академія», 344
---------------------------	--

	<p>11. Фурман А.А. (2017). Психологія смисложиттєвого розвитку особистості. Тернопіль: ТНЕУ, 508 с.</p> <p>12. Valsiner, Jaan, Nandita Chaudhary, and Gerhard Benetka. From methodology to methods in human psychology. Cham: Springer International Publishing, 2017. P. 113-122.</p> <p>13. Paloutzian, Raymond F. Psychology of religion in global perspective: Logic, approach, concepts. The international journal for the psychology of religion. 2017. Vol. 27, № 1. P. 1-13 с.</p>
<p>Додаткова література</p>	<p>1. Психологічний портал Психология от А до Я [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://psyznaiyka.net/konfliktologiya.html</p> <p>2. Психологічний практикум [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://www.psyworld.info/ocenka-sposobovreagirovaniya-v-konflikte-tomasa#more-570</p> <p>3. Скібіцька Л. І. Конфліктологія [Електронний ресурс] : навч. посібник / Л. І Скібіцька. - Режим доступу : http://subject.com.ua/pdf/151.html.</p> <p>4. Соціальні конфлікти. Словник-довідник / С. О. Гарькавець. - Сєверодонецьк : СНУ, 2020. - 120 с.</p> <p>5. Черненко Н. І., Формування професійно важливих якостей як базовий складник підготовки майбутніх фахівців економічної галузі: Освітологічний дискурс, № 1 (32), 2021, DOI: https://doi.org/10.28925/2312-5829.2021.1.4 http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/5884</p> <p>6. Черненко, Н. І. Педагогічні умови використання андрагогічних принципів у професійній підготовці викладачів економічних дисциплін. Вісник Луганського національного</p>

	<p>університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки, (6(344) Ч.2), 2021, С. 98–108. https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-98-108</p> <p>7. Черненко Н. І., Управління конфліктами у комунікативному просторі. Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 4.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com/ 3. Електронна бібліотека. URL: http://lib.meta.ua/ 4. Студентська електронна бібліотека URL: http://www.lib.ua-ru.net/ 5. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/ 6. Електронні підручники: https://subj.ukr-lit.com/vsi-predmety/ 7. Аудиокниги: https://knigavuhe.org/genre/psikhologija-filosofija/rating/2/?period=month